

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

بشماره

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۱۶۶ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲ و پیرو

نامه شماره ۳۴۸۰/ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۴ .

لایحه شماره ۷۳۱۰ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ دولت در خصوص

بکارگیری سلاح توسط مامورین انتظامی در موارد ضروری

که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۸ مجلس

شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است در اجرای

اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر

آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد. /ن

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بسم تعالی

لایحه بکارگیری سلاح توسط مامورین نیروهای مسلح در موارد ضروری

ماده ۱- مامورین مسلح موضوع این قانون که به منظور استقرار نظم و امنیت و جلوگیری از فرار متهم یا مجرم و یادر مقام ضابط قوه قضائیه به تفتیش، تحقیق و کشف جرائم و اجرای احکام قضائی و یا سایر ماموریتهای محوله، مجاز به حمل و بکارگیری سلاح میباشند موظفند به هنگام بکارگیری سلاح در موارد ضروری کلیه ضوابط و مقررات این قانون را رعایت نمایند.

تبصره - مامورین مسلح وزارت اطلاعات در اجرای وظایف محوله قانونی، درمورد بکارگیری سلاح مشمول این قانون میباشند.

ماده ۲- مامورین مسلح موضوع این قانون باید شرایط زیر را داشتهباشند:

- ۱- سلامت جسمانی و روانی متناسب باماموریت محوله.
- ۲- داشتن آموزشهای لازم در راستای ماموریتهای محوله.
- ۳- تسلط کامل در بکارگیری سلاحی که در اختیار آنها گذارده میشود.

۴- آشنایی کامل به قانون و مقررات مربوط به بکارگیری سلاح.
ماده ۳- مامورین انتظامی در موارد زیر حق بکارگیری سلاح را دارند:

- ۱- برای دفاع از خود در برابر کسی که با سلاح سرد یا گرم به آنان حمله نماید.
- ۲- برای دفاع از خود در برابر یک یا چند نفر که بدون سلاح حمله میآورند ولی اوضاع و احوال طوری باشد که بدون بکارگیری سلاح مدافعه شخصی امکان نداشته باشد.
- ۳- در صورتی که مامورین مذکور مشاهده کنند که یک یا چند نفر مورد حمله واقع شده و جان آنان در خطر است.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۴۳۵

تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۷

پوست درلر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ۲ -

- ۴- برای دستگیری سارق و قاطع‌الطریق و کسی که اقدام به ترور و یا تخریب و یا انفجار نموده و درحال فرارباشد.
- ۵- درموردی که شخص بازداشت شده یا زندانی ازبازداشتگاه یا زندان و یا درحال انتقال فرارنماید، از اقدامات دیگر برای دستگیری ویاتوقیف وی استفاده کرده و شمری نبخشیده باشد.
- تبصره - آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه‌های کشور و دادگستری تهیه و پس از تصویب هیات وزیران به‌اجرا گذاشته خواهدشد.
- ۶- برای حفظ اماکن انتظامی (مقرنیروهای انتظامی از قبیل مرکز فرماندهی، ستاد، پاسگاه، پایگاه، انبار سلاح یا مهمات و مرکز آموزشی).
- ۷- برای حفظ سلاحی که جهت انجام ماموریت دراختیار آنان می‌باشد.
- ۸- برای حفظ اماکن طبقه‌بندی شده بسویژه اماکن حیاتی و حساس درمقابل هرگونه هجوم و حمله جهت ترور ، تخریب ، آتش سوزی، غارت اسناد و اموال ، گروگانگیری و اشغال .
- ۹- برای جلوگیری و مقابله با اشخاصی که از مرزهای غیرمجاز قصد ورود و یا خروج را داشته و به‌اظزار مامورین مرزبانی توجه نمی‌نمایند.
- ۱۰- برای حفظ تاسیسات ، تجهیزات و اماکن نظامی و انتظامی و امنیتی.
- تبصره ۱- درموارد فوق درصورت اقتضای شرایط ، اخطار قبلی الزامی است .
- تبصره ۲- نیروهای مسلح درمواردیکه درچهارچوب بسندهای مذکورماموریت داشته باشند، مجاز به استفاده ازسلاح می‌باشند.

تعالیه

- ۳ -

تبصره ۳- مامورین مسلح در کلیه موارد مندرج در این قانون در صورتی مجازند از سلاح استفاده نمایند که اولاً چاره‌ای جز بکارگیری سلاح نداشته باشند ، ثانیاً در صورت امکان مراتب :

الف - تیر هوایی

ب - تیراندازی کمر به پائین

ج - تیراندازی کمر به بالا

را رعایت نمایند.

ماده ۴ - مامورین انتظامی برای اعاده نظم و کنترل راهپیمایی‌های غیرقانونی ، فرونشاندن شورش و بلوا و ناآرامی‌هایی که بدون بکارگیری سلاح‌مهار آنها امکان پذیر نباشد، حق بکارگیری سلاح را به دستورفرمانده عملیات ، در صورت تحقق شرایط زیر دارند :

الف - قبلاً از وسایل دیگری مطابق مقررات استفاده شده و موثر واقع نشده باشد.

ب - قبل از بکارگیری سلاح با اخلاک‌گران و شورشیان نسبت به بکارگیری سلاح اتمام حجت شده باشد.

تبصره ۱ - تشخیص ناآرامیهای موضوع ماده ۴ حسب مورد برعهده رئیس شورای تامین استان و شهرستان و درغیاب هریک برعهده معاون آنان خواهد بود و در صورتیکه فرماندار معاون سیاسی نداشته باشد این مسوولیت را به یکی از اعضای شورای تامین محول خواهد نمود.

تبصره ۲ - در مواردیکه برای اعاده نظم و امنیت موضوع این ماده نیروی نظامی طبق مقررات قانونی ماموریت پیدا نمایند از لحاظ مقررات بکارگیری سلاح مشمول این ماده می‌باشند.

تبصره ۳ - آئین‌نامه اجرائی ماده فوق توسط وزارتخانه‌های کشور و دادگستری و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و پس

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۵۳۴ سن

تاریخ ۲۵ خرداد ۷۳

پوست دالر

بیتعالی

- ۴ -

از تصویب هیات وزیران به اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۵ - مامورین نظامی و انتظامی برای اعاده نظم و امنیت در راهپیمائیهای غیرقانونی مسلحانه و ناآرامیها و شورشهای مسلحانه مجازند از سلاح استفاده نمایند. مامورین مذکور موظفند به دستور فرمانده عملیات و بدون تعلل نسبت به بسرقراری نظم و امنیت، خلع سلاح و جمع آوری مهمات و دستگیری افراد و معرفی آنان به مراجع قضائی اقدام نمایند.

ماده ۶ - تیراندازی به سوی وسایل نقلیه به منظور متوقف ساختن آنها توسط مامورین موضوع این قانون در موارد زیر مجاز است:

الف - در صورتیکه وسیله نقلیه بنا به قرائن و دلایل معتبر و یا اطلاعات موثق مسروقه یا حامل افراد متواری یا اموال مسروقه یا کالای قاچاق یا مواد مخدر و یا بطور غیرمجاز حامل سلاح و مهمات باشد.

ب - در صورتیکه از وسیله نقلیه برای تهاجم عمدی به مامورین و یا مردم استفاده شده باشد.

تبصره ۱ - مامورین مذکور موظفند که در ایستگاههای ایست و بازرسی وسایل هشداردهنده به اندازه لازم (اعم از موانع، تابلو، چراغ گردان) تعبیه نمایند.

تبصره ۲ - مامورین مذکور در صورتی میتوانند به وسایل نقلیه تیراندازی نمایند که علاوه بر انجام امور تبصره ۱ با صدای رسا و بلند به راننده وسیله نقلیه ایست داده و راننده به اخطار ایست توجهی ننموده باشد.

ماده ۷ - مامورین موضوع این قانون هنگام بکارگیری سلاح باید حتی المقدور پا را هدف قرار بدهند و مراقبت نمایند که اقدام آنان منجر به فوت نشود و به اشخاص ثالث که دخیل در ماجرا نمیباشند آسیب نرسد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۴۳۴ - ۴

تاریخ ۲۵ خرداد ۷۰

پوست درلر

تعالی

- ۵ -

تبصره - مواظبت و مراقبت از حال مجروحین برعهده مامورین انتظامی است و باید در اولین فرصت آنان را به مراکز درمانی برسانند.

ماده ۸ - روسا و فرماندهان مربوط مکلفند قبل از اعزام مامورین حدود اختیارات و مسوولیت‌های آنان را گوشزد نمایند.

ماده ۹ - مامورینی که آموزش کافی در مورد سلاحی که در اختیار آنان گذارده شده است ندیده‌اند باید مراتب را به فرمانده خود اطلاع دهند و در صورتی که ماموریتی به این قبیل افراد محول شود فرمانده مسوول عواقب ناشی از آن خواهد بود مشروط بر اینکه مامور در حدود دستور فرمانده اقدام کرده باشد.

ماده ۱۰ - سلاحی که در اختیار مامورین موضوع این قانون قرار داده می‌شود باید متناسب با موضوع ماموریت و وظیفه آنان باشد.

ماده ۱۱ - نیروهای نظامی و امنیتی در مواردیکه طبق قانون و ماموریت‌های محوله با نیروی انتظامی همکاری می‌کنند طبق ضوابط این قانون از سلاح استفاده خواهند نمود.

تبصره - آئین‌نامه اجرائی این ماده توسط وزارتخانه‌های کشور، اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۲ - مامورینی که بارعایت مقررات این قانون مبادرت به بکارگیری سلاح نمایند از این جهت هیچگونه مسوولیت جزائی یا مدنی نخواهند داشت.

ماده ۱۳ - در صورتی که مامورین بارعایت مقررات این قانون سلاح بکارگیرند و در نتیجه طبق آراء محاکم صالحه شخصی یا اشخاص بیگناهی مقتول و یا مجروح شده یا خسارت مالی بر آنان وارد گردیده باشد، پرداخت دیه و جبران خسارت برعهده سازمان مربوط خواهد بود و دولت مکلف است همه ساله بودجه‌ای را به این

بسمه تعالی

- ۶ -

منظور اختصاص داده و حسب مورد در اختیار نیروهای مسلح قرار دهد.

تبصره - مفاد این ماده در مورد کسانی هم که قبل از تصویب این قانون مرتکب اعمال مذکور شده اند جاری است.

ماده ۱۴- نیروهای مسلح می توانند در مواردی که مقتضی بدانند علاوه بر جبران خسارت وارده در قبال صدمات جانی و ضرر و زیان مالی که مامورین مسلح در جهت انجام وظیفه طبق این قانون متحمل شده اند، مطابق مقررات به ماموران مذکور کمک مالی نمایند.

ماده ۱۵- نحوه تامین و پرداخت وجوه مذکور در مواد ۱۳ و ۱۴ به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط وزارتخانه های کشور، اطلاعات، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، اموراتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و بتصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۶- هرگاه مامور برخلاف مقررات این قانون اقدام به بکارگیری سلاح نماید حسب مورد به مجازات عمل ارتكابی وفق قوانین تحت پیگرد قرار می گیرد.

ماده ۱۷- از تاریخ تصویب و ابلاغ این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر ملغی می گردد.

لایحه فوق مشتمل بر هفده ماده و سیزده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم دی ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. /ن

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی